خبر

دومین روز استراحت شاخص با افت ۴۴۵ واحدی

● **تسنیم:** بورس تهران پس از بازگشت به کانال ۵۴هزار واحد در روز گذشته، معاملات دیروز را با افت ۴۴۵واحدی به پایان رساند تا در دومین روز استراحت خود همچنان در کانال ۵۴هزار واحد قرار داشته باشد. نفت‌وگاز پتروشیمی تامین، فولاد مبارکه، سرمایه‌گذاری غدیر، نفت‌وگاز پارسیان، ملی مس و بانک پاسارگاد بیشترین تاثیر را در نزول شاخص داشتند و البته این افت پس از رشدهای چند هفته اخیر طبیعی است تا شاید بورس تهران از برخی اظهارنظرها در مورد نزدیک‌شدن به حباب، دور شود. گفتنی است بورس تهران در چهارشنبه هفته گذشته و آخرین روز معاملاتی آن هفته با رشد بیش از ۵۰۰واحدی توانست قله ۵۵هزار واحد را فتح کند ولی نتوانست این رقم را حفظ و در روز گذشته به کانال ۵۴هزار واحد عقب‌نشینی کرد. رشدی که بورس تهران در هفته‌های گذشته تجربه کرد شُبهه وجود حباب را در بین برخی از مردم ایجاد کرد در حالی که از نظر اکثر کارشناسان و مسوولان، بورس دچار حباب نشده و این اتفاقات به دلیل رشد سوددهی و برگزاری مجامع و رکود بازارهای رقیب است.

پشت‌پرده گرانی‌ها را نمی‌توان به مردم گفت

● **مهر:** وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه پشت‌پرده گرانی‌ها را نمی‌توان برای مردم بازگو کرد، گفت: شعار ما با مسوولان بودجه در موضوع ارز متفاوت است. مهدی غضنفری، در توضیح این مطلب ادامه داد: دولت هدفمندی را اجرا و بازار را به‌خوبی کنترل کرد. بنابراین مردم انتظار ندارند زمانی که وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت شکل می‌گیرد یا اصطلاحا متولد می‌شود و اختیارات و فرصت‌های بیشتری دارد، قیمت‌ها بالا برود؛ اما این اتفاق متاسفانه بنا به دلایلی رخ داد که البته این موضوع نارضایتی را چند برابر می‌کند، چون نمی‌توان از پشت‌پرده این حوادث چیز زیاد و دقیقی برای مردم بازگو کرد. وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اگر جریان سازندگی که در دولت‌های نهم و دهم به راه افتاده بود و هر روز داشت تقویت می‌شد، با مانع بزرگی برخورد نمی‌کرد، هم در کنترل بازار و ایجاد اشتغال خیلی موفق‌تر بودیم، هم در حفظ ارزش پول ملی و هم در کنترل نقدینگی توفیقات زیادی حاصل می‌شد. وی افزود: در واقع قبل از اینکه با سد مشکلات ناشی از تحریم‌ها، برخورد کنیم، با مشکلی جدی مواجه نبودیم و با ادامه این طرح‌ها و به ویژه اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها می‌شد تحولی عظیم در تولید و اشتغال ایجاد کرد تا مزایای آن به کام مردم، شیرین شود.

دلار ۳۲۴۵تومان

● **مهر:** نرخ فروش هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید در روز یکشنبه یک‌میلیون‌و۸۲هزارتومان، طرح قدیم یک‌میلیون‌و۴۵هزارتومان، نیم‌سکه ۵۷۰هزارتومان، ربع‌سکه ۳۷۰هزارتومان و گرمی ۲۵۰هزارتومان اعلام شد. همچنین نرخ هر گرم طلای زرد ۱۸عیار در بازار داخلی ۱۰۲هزارتومان و نرخ هر اونس طلا در بازارهای جهانی -روز گذشته- هزارو۲۸۵دلار است. در همین حال، صرافان بازار ارز نرخ هر دلار آزاد را برای فروش سه‌هزارو۲۴۵تومان، هر یورو را چهارهزارو۲۵۵تومان، هر پوند را چهارهزارو۹۵۰تومان و هر درهم امارات را ۸۹۰ تومان اعلام کردند.

واگذاری نمایشگاه در اختیار سازمان خصوصی‌سازی نیست

● **تسنیم:** رییس سازمان خصوصی‌سازی با بیان اینکه واگذاری نمایشگاه بین‌المللی در حوزه اختیارات سازمان خصوصی‌سازی و اصل ۴۴ نیست، گفت: واگذاری بهره‌برداری یک زمین مازاد دولتی به سازمان دیگر بر اساس بند ب ماده ۶۹ مقررات دولتی انجام می‌شود. محمدرحیم احمدوند، در مورد مساله واگذاری نمایشگاه بین‌المللی به صداوسیما اظهار کرد: این مساله در چارچوب اختیارات سازمان خصوصی‌سازی و اصل ۴۴ نیست و بر اساس بند ب ماده ۶۹ قانون بخشی از مقررات دولت است که در مورد این مساله تصمیم‌گیری شده است. وی با بیان اینکه بند ب ماده ۶۹ دارای یک دبیرخانه است که در مورد زمین‌های مازاد دستگاه‌های دولتی تصمیم‌گیری می‌کند، گفت: درست است اسم این کار واگذاری است ولی به سازمان خصوصی‌سازی و اصل ۴۴ مربوط نیست. رییس سازمان خصوصی‌سازی در مورد آخرین وضعیت انجام کارها برای واگذاری تیم‌های ورزشی استقلال و پرسپولیس بیان کرد: واگذاری این دو تیم ورزشی در حال گذراندن مراحل قانونی و اصلاح ساختار مالی و حقوقی است تا پس از مشخص‌شدن این مسایل، پذیرش و کشف قیمت آن پیگیری شود.

۴هزارمیلیاردتومان تسهیلات مسکن مهر معوق شد

● **تسنیم:** مدیر امور اعتباری و سرمایه‌گذاری بانک مسکن میزان معوقات تسهیلات مسکن مهر را چهارهزارمیلیاردتومان اعلام کرد. ذبیح‌الله نعمتی، در پاسخ به این پرسش که تاکنون چه میزان تسهیلات به پروژه‌های طرح مسکن مهر پرداخت شده است، افزود: آنچه که برای ما مهم است پولی است که توسط بانک مسکن در این زمینه پرداخت شده که تاکنون ۴۷هزارمیلیاردتومان قرارداد امضا شده است. وی تصریح کرد: از ابتدای آغاز طرح مهر تاکنون ۳۸هزارمیلیاردو ۵۰۰میلیون‌تومان تسهیلات توسط بانک مسکن برای پروژه‌های طرح مذکور پرداخت شده است. وی با بیان اینکه مردم در حال پرداخت اقساط هستند و مشکلی در این زمینه نداریم، خاطرنشان کرد: البته به‌طور طبیعی مشکلاتی در این زمینه وجود دارد و هرچند اکثر متقاضیان اقساط خود را پرداخت می‌کنند، بعضی از اقساط طبق معمول معوقه می‌شود.

عکس: مهدی حسنی، شرق

راهکار دولتی‌ها برای مقابله با «گرانی»

شیر فله‌ای در راه است

فرزانه تهرانی: سیاست‌های قیمتی دولت در بازار شیر با ایجاد انحصار، رانت قابل توجهی را برای عده محدودی ایجاد کرده است. همسویی برخی از قسمت‌های بدنه دولت که با ارایه برخی طرح‌ها اتفاق افتاده است نیز این شایبه را ایجاد کرده که دامنه این انحصار تا مسوولان گسترده شده است.

افزایش هزینه‌های تولید در بخش دامپروری موضوعی نیست که بتوان بر آن چشم پوشید. افزایش هزینه‌ای که در برخی از بخش‌ها مانند تامین خوراک دام تا ۲۰۰درصد هم رسیده است. در شرایط تورمی سال گذشته، دولت ابتدا شیر یارانه‌ای را حذف می‌کند اما برای حمایت از مصرف‌کننده و حفظ قدرت خرید شیر، به دامداران فشار وارد کرده که قیمت‌ها را فقط تا سقف مورد نظر او افزایش دهد. سقف مورد نظر دولت هم ۹۶۰تومان در کیلو آن هم برای شیری با کمترین میزان بارمیکروبی و بالاترین کیفیت تا ابتدای هفته جاری بود.

در این میان به دلیل محدودبودن صنایع لبنی که خریداران عمده شیر خام محسوب می‌شوند؛ دامداران ناگزیرند شیر تولیدی خود را به قیمت‌های دلخواه صنایع که غالبا پایین‌تر از قیمت تصویب شده است؛ به فروش رسانند. البته باید در نظر داشت که صنایع لبنی نیز از سوی دولت تحت فشار قرار گرفته تا محصولات فرآوری‌شده را با قیمت‌های مورد نظر دولت بفروشند. طبیعی است در شرایطی که حاشیه سود صنایع به حداقل رسیده و در برخی موارد تولیدشان با چند درصد زیان همراه است؛ برای خرید شیر خام با حداقل قیمت تمام تلاش خود را به کار برند.

حال بشنوید از راهکار دولت. از آنجا که مسوولان نمی‌خواستند تحت هیچ شرایطی اجازه افزایش قیمت مصرف‌کننده را تا سطح مورد انتظار تولیدکنندگان دهند و از سویی باید پاسخی به دامداران و صنایع لبنی متضررشده داشته باشند لذا چاره را در آن می‌بینند که اجازه دهند شیر دامدار به صورت فله‌ای و بدون فرآوری‌شدن در بازار فروخته شود تا به این ترتیب دامدار با گسترده‌ترشدن بازار مصرف، تولیدش را تا سقف قیمت بفروشد و از این رهگذر به حیات خود ادامه دهد.

در واقع دولت با قربانی‌کردن سلامت مردم، زمزمه‌های عرضه فله‌ای شیر را از اردیبهشت ماه سر داد. هرچند مواضع متناقض مسوولان سازمان دامپزشکی، همه را در سردرگمی نگه داشته است اما اجرای آزمایشی طرح عرضه شیر فله‌ای در خراسان رضوی، خبری بود که به طور رسمی اعلام شد.

در این بین معاون بهداشت و پیشگیری سازمان دامپزشکی در گفت‌وگو با رسانه‌ها از یک سو با عرضه شیر فله مخالفت کرده و از سویی دیگر آن را در شرایط گرانی راهگشا دانسته است!

اگرچه دامداران با استناد به اینکه شیر خام مازاد مصرف روی دست آنها مانده، از تشکیل کمیته‌ای برای خرید تضمینی شیر خام مازاد خبر داده و اعلام کردند که براساس مجوز سازمان دامپزشکی، شیر تولیدی دامداری‌ها به‌صورت باز در مراکز سطح شهر فروخته می‌شود اما طبق قانون استاندارد، عرضه شیر و دیگر فرآورده‌های لبنی به‌صورت فله‌ای در بازار غیرقانونی است.

افزایش هزینه‌های تولید در بخش دامپروری موضوعی نیست که بتوان بر آن چشم پوشید. افزایش هزینه‌ای که در برخی از بخش‌ها مانند تامین خوراک دام تا ۲۰۰درصد هم رسیده است. در شرایط تورمی سال گذشته، سقف مورد نظر دولت هم ۹۶۰تومان در کیلو آن هم برای شیری با کمترین میزان بارمیکروبی و بالاترین کیفیت تا ابتدای هفته جاری بود

محسن مشکات معاون سازمان دامپزشکی با این حال تاکید می‌کند: گاوهای شیری دارای ظرفیت تولید ویژه‌ای هستند که باید در روز به همان مقدار تولید کنند. بنابراین اگر کارخانه‌ها بخواهند مقدار کمتری شیر از دامدار خریداری کنند، این به ضرر دامداران تمام می‌شود.

او ادامه می‌دهد: لازم است کارخانه‌ها، صنایع تبدیلی خود را تغییر دهند و محصولات جدیدتری تولید کنند تا جامعه نیز برای خرید سایر فرآورده‌ها رغبت داشته باشد.

معاون سازمان دامپزشکی با بیان اینکه شیر خام را نمی‌توان برای مدتی طولانی نگهداری کرد، بنابراین لازم است فرآوری حتما انجام شود، توضیح می‌دهد: در حال حاضر برای عرضه قانونی شیر فله‌ای به توافقات لازم نرسیده‌ایم و مخالفانی وجود دارند، اما در صورتی که میزان مصرف لبنیات مردم کمتر شود، باید فکری اساسی در این مورد شود و این فرضیه می‌تواند تا حدی راهگشا باشد. به شرط آنکه تنها دامدارانی مجوز عرضه داشته باشند که بیماری بروسلوز در دام‌هایشان وجود ندارد.

راهکار سازمان دامپزشکی برای خروج از انحصار در حالی بر محوریت عرضه فله‌ای شیر قرار می‌گیرد که دکتر پیام محبی نایب‌رییس جامعه دامپزشکان می‌گوید: ابزارهای دامپزشکی برای تشخیص و کنترل بیماری بسیار ضعیف است و به دلیل کمبود نیرو و نقص در ابزارها احتمال اینکه تاکنون هم در تشخیص بیماری‌ها اشتباه کرده باشید بسیار قوی است.

وی می‌افزاید: با وجود آنکه نمی‌توانیم تست بروسلوز را برای تمام دامداری‌ها انجام دهیم و بروز بیماری‌های مشترک از محل مصرف شیر خام بسیار محتمل است اما از سوی دیگر مردم می‌خواهند محصولی با طعم واقعی شیر مصرف کنند. همچنین به دلیل محدودیت تعداد کارخانه‌های فرآوری، گاها در حق دامدار اجحاف می‌شود.

محبی با بیان اینکه مشکلاتی که هر یک از طرفین ماجرا عنوان می‌کنند کاملا صحیح است، خاطرنشان می‌کند: اما راهکاری که برای حل آن ارایه شده، راهکاری غیرمنطقی است. هرچند به لحاظ اقتصادی ممکن است این ایده قابل پذیرش باشد ولی به دلیل نداشتن سیستم کنترلی برای بیماری‌ها، این طرح تهدیدی برای سلامت جامعه محسوب می‌شود.

این دامپزشک در ادامه به مشکل دیگری هم اشاره می‌کند. او معتقد است: شیر فله‌ای احتمالا در بسته‌های نایلونی یا بطری‌های پلاستیکی عرضه خواهد شد. بنابراین این امکان وجود دارد که مصرف‌کننده این محصولات را با شیر پاستوریزه اشتباه گرفته و شرایط جوشاندن و نگهداری مخصوص شیر فله‌ای را رعایت نکند که نهایتا منجر به بروز بیماری می‌شود.

او با تاکید بر اینکه هر تصمیم اقتصادی منافع عده‌ای را به دنبال دارد متذکر می‌شود: بر اساس همین اصل، عده‌ای به منظور حفظ منافع خود شروع به اعمال فشار به دولت برای تصویب طرح‌هایی از این قبیل کرده‌اند.

محبی می‌افزاید: در هر حال عرضه مستقیم شیر خام به بازار دو دلیل عمده دارد؛ اول کیفیت پایین شیرهای پاستوریزه و دوم انحصارطلبی کارخانه‌های فرآوری. البته در کنار همه اتفاقاتی که سال گذشته برای این بخش رخ داده است؛ جریمه‌های بی‌دلیل وزارت صنعت هم زیان قابل توجهی برای این بخش به همراه آورد که این مساله عاملی برای پیداکردن راه‌های جبرانی برای تولیدکنندگان شد.

محبی معتقد است برای حل معضل شیر، باید قیمت این محصول را آزاد گذاشت. اگرچه این اقدام پرداخت هزینه‌های بیشتر برای مصرف‌کننده را به همراه خواهد داشت اما با تداوم پایداری چرخه تولید و حفظ سلامت مردم، در آینده از ایجاد هزینه‌های گزاف درمان جلوگیری خواهد کرد.

نگاه

ناتوانی بانک مرکزی در مدیریت بازار ارز

دکتر مرتضی اللّه‌داد*

● بازار ارز ایران که سال‌های پیش از دولت هفتم و هشتم چند نرخی بود، به همت مرحوم دکترنوربخش به یک سیستم تک‌نرخی تبدیل شد و با اعمال این سیاست در بانک مرکزی، رانت‌های موجود در این بازار از بین رفت. با تک‌نرخی شدن، ارز بازار شفافیت نسبی خوبی را به دست آورد تجربه‌ای که متاسفانه در دولت‌های نهم و دهم دنبال نشد و در نهایت شاهد بازگشت دوباره ارز چند نرخی بودیم. بازار ارز تابعی از درآمد نفتی کشور است و دولت ارزی را که از محل فروش نفت به دست می‌آورد در اختیار بانک مرکزی قرار می‌دهد، به این ترتیب می‌توان گفت که بانک مرکزی تنها عرضه‌کننده ارز در بازار ایران است. در برنامه سوم توسعه پیش‌بینی شده بود تا تغییر نرخ ارز براساس ارز شناور مدیریت شده باشد، یعنی نرخ ارز براساس نرخ تورم داخلی و میانگین نرخ تورم کشورهای طرف مبادله ایران تعیین شود که در دولت‌های نهم و دهم این مساله اجرایی نشد و نرخ ارز ثابت نماند. اعمال تحریم‌های مختلف و عدم تحصیل ارز خارجی طی سال‌های اخیر هم باعث شد تا بانک‌مرکزی توانایی تامین نیاز ارز را از دست بدهد و وجود واسطه‌ها و بازارهای غیرمتشکل ارز (سفته‌بازی) باعث شد تا تقاضای غیرواقعی در بازار ارز شکل گرفته و ارزش ریال کاهش یابد. در واقع عدم توانایی بانک مرکزی در مدیریت اتفاقات رخ داده در بازار ارز، باعث شد تا قیمت ارز در ایران بالا رود. اتفاق دیگری که در کنار این مساله در اقتصاد رخ داد، این بود که کالاهایی که به صورت قرضی وارد کشور شد با قیمت بالا و حتی بیش از قیمت ارز افزایش یافت و همین امر زندگی را بر مردم سخت کرد، همه این مشکلات باعث شد تا بانک مرکزی که از دولت هم جدا نیست، نرخ ارز مرجع و وزارت صنعت و تجارت ارز مبادله‌ای را به‌عنوان شاخص ارزش‌گذاری نرخ ارز در بازار تعیین کند، همه این عوامل دست‌به‌دست هم دادند تا شاهد چند نرخ ارز در بازار شویم. هدف بانک مرکزی از انجام این اقدامات دستوری این بود تا بازار ارز را در کنترل گرفته و آن را مدیریت کند اما چون نتوانست این کار را انجام دهد، نرخ ارز تابعی از تقاضای واقعی بازار شده و نرخ ارز مرجع و نرخ بازار متفاوت از هم شد. این امر باعث شد تا بی‌ثباتی نرخ ارز به روند خود ادامه دهد، اما انتخاب آقای روحانی به‌عنوان رییس‌جمهور منتخب، باعث شد تا التهابی که در بازار ارز به وجود آمده بود کاهش یابد، در واقع اطمینان مردم از بهبود فضای اقتصادی و انتظار اینکه دولت منتخب می‌تواند نبض اقتصاد را به دست گیرد باعث شد تا شاهد کاهش ۲۰درصدی نرخ ارز در کشور باشیم.

***رییس سابق موسسه عالی بانکداری**

دلایل کاهش تعداد خودروهای دوگانه‌سوز تولید کشور

مدیر صنایع خودرویی مدیریت ستاد حمل‌ونقل سوخت کشور دلایل کاهش تعداد خودروهای دوگانه‌سوز تولید کشور را تشریح کرد. حسین هاشمی کاهش تعداد خودروهای دوگانه‌سوز به دلیل قطع یارانه پرداختی دولت از سوی خودروسازان را رد کرد و یادآور شد: اگرچه دولت برای تولید خودروهای پایه گازسوز صدمیلیاردتومان به خودروسازان کمک کرده است اما از پنج‌سال گذشته یارانه‌ای برای تبدیل خودروهای دوگانه‌سوز پرداخت نشده است بنابراین کاهش تعداد خودروهای دوگانه‌سوز به موضوعات دیگری مربوط است. وی با اشاره به اینکه یکی از علت‌های کاهش تعداد خودروهای دوگانه‌سوز تولیدشده عدم تمایل مردم به خرید این نوع خودروهاست، توضیح داد: هر از چند گاهی که حرف و حدیث‌ها پیرامون افزایش قیمت بنزین داغ می‌شود، جوی روانی ایجاد می‌شود که توجه مردم به خودرو دوگانه‌سوز را بیشتر می‌کند و حجم تقاضا برای این نوع خودرو را افزایش می‌دهد اما اکنون این فضا وجود ندارد. مدیر صنایع خودرویی مدیریت ستاد حمل‌ونقل سوخت کشور یکی دیگر از دلایل کاهش تعداد خودروهای دوگانه‌سوز تولیدی را تصمیم وزارت نفت برای توسعه سوخت ال‌پی‌جی عنوان کرد و گفت: با توجه به سبد سوخت کشور باید سوخت پنج درصد از ناوگان حمل‌ونقل کشور توسط سوخت ال‌پی‌جی تامین شود. سخنگوی سابق مدیریت ستاد حمل‌ونقل سوخت با بیان اینکه هم اکنون تقاضا برای خودرو دوگانه‌سوز در کشور اشباع شده است توضیح داد: پیش از این در شهرستان‌ها تعداد خودروهای دوگانه‌سوز نسبت به جایگاه‌های ساخته‌شده بسیار کم بود، به همین دلیل در مرحله‌ای تمایل به خرید خودروهای گازسوز در شهرهای کوچک افزایش یافت اما الان تعداد خودرو و جایگاه به نقطه سربه‌سر رسیده است. مدیر صنایع خودرویی مدیریت ستاد حمل‌ونقل سوخت کشور افزود: همچنین در تهران تعداد جایگاه‌های سی‌ان‌جی نسبت به خودروها دوگانه‌سوز بسیار کمتر است که دلیل اصلی روند کند توسعه جایگاه‌های سی‌ان‌جی قیمت بالای زمین است. هاشمی با اظهار اینکه همین امر موجب شده است که استقبال از خودروهای دوگانه‌سوز در تهران و کلانشهرها کاهش یابد تاکید کرد: برای افزایش تعداد جایگاه‌ها در کلانشهرها و به‌ویژه در پایتخت باید شهرداری‌ها در تامین زمین مورد نیاز برای ساخت جایگاه همکاری بیشتری داشته باشند. وی کاهش تعداد خودروهای تولیدی در کشور را نسبت به سال‌های گذشته یکی دیگر از علت‌های کاهش تعداد خودروهای دوگانه‌سوز عنوان کرد و افزود: با توجه به اینکه مشکلات خودروسازان تاکنون برطرف نشده است آنها نیز براساس تعداد خودروهای تولیدی خود نسبت به دوگانه‌سوز کردن برخی خودروها اقدام می‌کنند. مدیر صنایع خودرویی مدیریت ستاد حمل و نقل سوخت کشور در پاسخ به این سوال که خودروسازان متعهد به تبدیل کردن ۵۰درصد خودروهای تولیدی خود به دوگانه‌سوز هستند نیز یادآور شد: در گذشته قانونی وجود داشت که باید ۶۰درصد تولیدات خودروسازان داخلی دوگانه‌سوز می‌شد اما این قانون به تبدیل حداکثر ۵۰درصد خودروها تغییر کرد.

هاشمی گفت: همچنین با توجه به اینکه سهم سی‌ان‌جی و ال‌پی‌جی از سبد سوخت کشور ۲۵درصد است هم اکنون با وجود حدود سه‌میلیون خودرو دوگانه‌سوز در کشور این رقم محقق شده است. تولید خودروهای سواری دوگانه‌سوز در خرداد امسال حدود ۵۲درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش یافته است. در این مدت تولید انواع خودروهای سواری دوگانه‌سوز از ۱۱هزارو۵۹دستگاه در خرداد ۹۱ به پنج‌هزارو۲۳۶دستگاه کاهش یافته که نشان‌دهنده افت حدودا ۵۲درصدی تولید این محصولات است.

www.sharghdaily.ir